

Ureje uredniški odbor — Glavni urednik Štrukelj Karel — Naslov uredništva in uprave: Posavski tednik, Krško 56 — Telefon 33 — Čekovni račun pri NB FRLJ Krško, št. 615-T-145 — Tiska Mariborska tiskarna — Celoletna naročnina 350, polletna 180, četrtletna 90 dinarjev — Posavski tednik izhaja enkrat tedensko

K R Š K O, DNE 16. maja 1953

POSAVSKI tednik

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI OKRAJA KRŠKO

Samostojno finansiranje in samoupravljanje v zdravstvenih ustanovah

Od zdravstvenih delavcev in koristnikov je odvisno kakšno bo gospodarstvo — bilo bi škodljivo, če bi zdravstvene ustanove težile po visokih cenah — pokazalo se bo koliko nas stane zdravstvena služba — globok družbeno politični pomen samofinansiranja — upravni organi pri zdravstvenih ustanovah iz zdravstvenih delavcev in koristnikov

Odločitev Izvršnega sveta LRS, da se s 1. junijem zdravstvene ustanove same financirajo, pomeni velik korak za našo zdravstveno službo. Ona temelji na principu, da se tudi zdravstvene ustanove lahko same vzdržujejo. To pomeni, da v bodoče ne bodo krile vseh svojih izdatkov iz proračunskih sredstev državnih organov, temveč naplačevale otroška zdravstva od koristnikov zdravstvenih uslug.

Kdo so koristniki zdravstvenih uslug v našem primeru? Koristniki zdravstvenih uslug so v našem primeru: Zavod za socialno zavarovanje, ki bo plačeval stroške za zdravljenje zavarovancev okrajni ljudski odbor, ki bo plačeval zdravljenje bolnih, ki je za bolnike brezplačno (nalezljive bolezni, TBC, spolne bolezni itd.) drugi državni organi in samoplačniki. Samoplačniki so privatni kmetje, obrtniki in tudi drugi poklici, v kolikor niso socialno zavarovani. Oni vse zdravstvene

usluge plačajo dotičnim zdravstvenim ustanovam neposredno. S svojim odlokom bo okrajni ljudski odbor v okviru predpisov določil komu in v kakšni višini bo iz svojih proračunskih sredstev prispeval k plačilu oskrbnih dni tudi samoplačnikom.

Tako bodo imele zdravstvene ustanove svoje proračune izdatkov in dohodkov ter bodo s presežki dohodkov nad izdatki tudi samostojno razpolagale, predvsem za izboljšanje zdravstvenih uslug. Od zdravstvenih delavcev pa tudi od samih koristnikov bo odvisno, kakšno bo gospodarjenje in kako se bo razvijala zdravstvena služba. Na sistemu državnega bdeljenja ostanejo nadalje le še zdravstvene ustanove preventivnega značaja kot so: higienske postaje, šolske poliklinike, dispanzerji itd.

Vse koristnike zdravstvenih uslug zanima, kakšne bodo cene zdravstvenih storitev. Od tega zavis, koliko bo zavod za

socialno zavarovanje lahko kril izdatke zdravljenja svojih zavarovancev s sredstvi, ki jih prejema v višini 10 odst. plačilnega fonda od gospodarskih organizacij in ustanov. Od tega zavis, koliko bodo sredstva okrajnega ljudskega odbora zadostovala za kritje zdravljenja tistih bolezni, ki so po naših zdravstvenih predpisih za bolnike brezplačne. Kolikor ne razpolagajo s potrebnimi denarnimi sredstvi, ki morajo te takoj zagotoviti. Tudi privatne koristnike izredno zanimajo cene uslug.

Vsekakor bi bilo škodljivo, če bi zdravstvene ustanove težile po visokih cenah. To bi namenjalo zaviralno delo za dobro gospodarjenje, izpolnjevanje organizacijskega dela, porajalo tendence razpisništva itd. Cene, ki bodo različne po raznih zdravstvenih ustanovah, bodo same na sebi sformulirale zdravno tekmovalnost v kvaliteti uslug in skrbi za človeka sploh. Zdravstvene ustanove naj se borijo za čim nižje, a realne cene, ki v nobenem primeru ne smejo iti na škodo oskrbovalcev. Štednja je tudi v teh ustanovah možna, ne da bi pri tem okrnili standard pacienta.

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko OLO bo maksimalne cene zdravstvenih uslug pregledal in predlagal OLO, da o njih razpravlja in za vsako zdravstveno ustanovo ločeno uzakoni. (Cene oskrbnih dni v naši bolnici in zdravstvenih uslug bomo objavili v našem listu). Ta sistem gospodarstva na področju zdravstva bo šele pokazal koliko nas je in koliko nas stane zdravstvena služba, kar pa pri današnjem sistemu nihče ne ve. Tudi kmet ne more vedeti, da li je to celotno plačilo, kar danes plača za oskrbovalnino v bolnici. S

tem bo dana možnost, da se odpravijo vse anomalije in razpisništvo. Iz dosedanje prakse vemo, da so šli na račun družbe tudi stroški človeka, ki ga je nekdo fizično poškodoval in ker je bil socialno zavarovan, je zdravljenje plačal zavod za socialno zavarovanje, namesto da bi to plačal krivec sam.

Prehod zdravstvenih ustanov na samostojno finansiranje pa nima le gospodarski, temveč tudi globok družbeno-političen pomen. S tem bodo ustvarjeni materialni pogoji za prehod zdravstvenih ustanov na samo upravljanje. To daje možnost, da se tudi na tem izredno važnem in občutljivem družbenem področju likvidira administrativni način dirigiranja ustanov državne uprave, sprostijo široka ustvarjalna iniciativa zdravstvenega osebja in koristnikov. Kar bo nedvomno vodilo k nadaljnjemu dvigu stopnje naše zdravstvene službe.

Zaradi tega bi bilo nepravilno, da bi zdravstveni delavci, naši zavarovanci in drugi koristniki ter naše družbene organizacije in ljudski odbori razumeli, da gre pri tem le za neko reorganizacijo v zdravstveni službi. Ne! Tu gre za mnogo več, gre za pomemben korak v razvoju socialističnih odnosov, gre za nadaljnji razvoj delavskega samoupravljanja na področju zdravstva, ki se pa v mnogočem razlikuje od upravljanja s podjetji. Naši zdravstveni delavci se zavedajo odgovornosti, katero prevzemajo nase s prehodom na samo finansiranje. Zavedajo se tudi specifičnih nalog, ki jih imajo za razliko od delovnih kolektivov. Njih uspešno delo bo moglo le z našim sodelovanjem samih koristnikov in množičnih organizacij. Zato bodo tudi bodoči organi upravljanja zdravstvenih ustanov sestavljeni ne samo iz zdravstvenih delavcev, temveč tudi koristnikov.

Prav bi bilo, da odbori socialistične zveze, sindikalnih organizacij, društva upokojenec, vojni invalidov itd. poudarjajo svoje članstvo o pomenu tega koraka, da zdravstveni delavci proučujejo probleme, ki bi se tu in tam še pojavili in storijo vse, da bo prehod zdravstvenih ustanov na samofinansiranje in samoupravno dosegel svoj smoter.

Dobra prijatelj

Jugoslovanska delegacija odpotovala v Turčijo

Obisk v Turčiji bo doprinesel boljše razumevanje naših narodov — je izjavil vodja naše parlamentarne delegacije tov. Moša Pišade

V torek jutraj je odpotovala iz Beograda jugoslovanska parlamentarna delegacija v Turčijo, kjer bo gost turškega parlamenta ostala do 28. maja. Vodja delegacije tov. Moša Pišade je o pomenu obiska naše delegacije v Turčiji dejal: »V manifestacijah prijateljstva med našo državo in Turčijo kakor tudi našega in turškega naroda, ki so v zadnjem času prihajale do izraza v političnih kakor tudi vojaških in ekonomskih odnosih, bo odigralo veliko vlogo tudi sedanji obisk naše parlamentarne delegacije, s katero vračamo turški delegaciji, ki ga je napravila turška delegacija naši državi, in ki je mnogo doprinesla k boljšemu medsebojnemu sporazumevanju. Mislim pa, da bo imel naš obisk toliko večji politični efekt, posebno z ozirom na dejstvo, ker bomo lahko pri-

sostavili zasedanju turškega parlamenta, na katerem bo ratificiran trojni sporazum izmed Jugoslavije, Turčije in Grčije.«

Videnski pionirji bodo obiskali maršala Tita

Pionirji videnske šole so se pred tedni ponudili na obisk maršalu Titu. Veliki želji naših pionirjev je Maršal ugodil in sporočil, da jih bo sprejel dne 22. maja v Beogradu. Za ta slavnostni dan se pionirji veselo pripravljajo. Podjetja in organizacije so z veseljem in razumevanjem podprli potovanje videnskih pionirjev v Beograd. Ta sprejem ni časten samo za pionirje videnske šole, temveč za vse pionirje in prebivalstvo našega okraja.

Novo okrajno sodišče v Sevnici

Obremenjenost brežiškega sodišča bo v kratkem nekoliko popustila, ker prične s 1. junijem posloovati novo okrajno sodišče v Sevnici. Pristojnost novega sodišča je določena za tele občine:

Sevnica, Podsreda, Senovo, Brestanica, Blanca, Zabukovje, Boštanj, Krmelj, Trzšče, Studenec in Buča. Za enkrat bodo v Sevnici poslovali trije sodniki, ki bodo šele izvoljeni po okrajnem ljudskem odboru.

Kod bo potekala Titova štafeta v našem okraju

Letošnja Titova štafeta v našem okraju bo dolga 207 km in bo obsegala 15 lokalnih štafet. Tekalci našega okraja bodo prevzeli štafeto palico v Rvovem od Trbovelčanov, v Kostanjevici pa od Novomeščanov. V Samoboru pa bodo predali štafeto palico Hrvatoma. Štafete se bo udeležilo preko 2000 tekačev, spremljalo pa jih bo preko 500

Vremenska napoved

za čas od 14. do 24. maja
Do konca tekočega tedna v glavnem deževje. Od začetka naslednjega tedna dalje v glavnem lepo vreme, ki se bo le včasih motilo s krajevnimi nevihtami, predvsem v drugi polovici tedna.

Zadnje vesti

BEograd. Predsednik FLRJ maršal Tito je v Belem dvoru sprejel skupino vojaških vojnih invalidov z upokojenim polkovnikom Munižabom na čelu in predstavnike mirnodobnih vojaških invalidov ljudskih republik Srbije, Hrvatske in Slovenije, ki jih je vodil Ivo Popić. Sprejema so se udeležili predsednik odbora Zveznega izvršnega sveta za socialno in zdravstveno politiko Dobrovoje Radosavljevič, generalni podpolkovnik Otmar Kreačič in tajnik Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije Boža Pavlovič. V daljšem razgovoru so predstavniki invalidov seznanili predsednika Tita s svojimi problemi.

BEograd. — Član Zveznega izvršnega sveta in predsednik komisije za kulturne zveze s tujino Rodoljub Čolaković je od voditelja mednarodnega festivala v Wiesbadenu Heinricha Kellera Helferaicha sprejel naslednjo brzojavko: »Kot voditelj mednarodnega festivala v Wiesbadenu Vas hitim obvestiti o izrednem uspehu, ki ga je tukaj dosegel balet Vaše državne opere. Splošna želja je, da ta izredni plesni zbor zopet vldimo.«

Zanimivo je tudi, kako se na terenu pojavljajo kapitalistične tendence, kar nam jasno dokazuje primer na sestanku KZ B. (Nadaljevanje na 2. strani)

Po IV. kongresu Socialistične zveze delovnih ljudi Slovenije — s seje okrajnega odbora

Odbori Socialistične zveze ne obvlada o situacije v novo nastalih pogojih dela

ODBORI SOCIALISTIČNE ZVEZE NE TOLMAČIJO SOCIALISTIČNE POLITIKE NA VASI — POJAVI KAPITALISTIČNIH TENDENC — MONOPOL OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV IN PONEKOD KZ — SLABA OBNOVITVENA POLITIKA V PRETEKLIH LETIH — PRIPRAVE ZA VOLITVE V OBČINSKE IN OKRAJNI ODBOR SZDL

V torek 12. t. m. se je vršila seja okrajnega odbora SZDL Slovenije, kjer so razpravljali o realizaciji sklepov IV. kongresa SZDL. Uvodoma je tovariš predsednik okrajnega odbora podal nekaj najvažnejših misli v zvezi s politično aktivizacijo članstva SD pred volitvami v osnovne organizacije. Posebno je poudaril potrebo, da gre socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije v tisto širino, kakor jo je zavzemala Osvobodilna fronta od vsega začetka. V vrste SZ je treba pritegniti še vse tiste, ki stojijo izven nje, priznavajo njen program in so voljni delati za napredek našega delovnega ljudstva. Najodločnejše je treba nastopiti proti vsakomur, ki bi na katerikoli način skušal odvračati, da bi se ljudje vključevali v Socialistično zvezo delovnih ljudi.

Posebno skrb morajo organizacije posvetiti razširitvi svojih vrst na vasi, ker ima naše kmečko delovno ljudstvo prav vse pogoje za sprejem v vrste SZ. Potrebno je samo, da k temu delu pravilno pristopimo in tudi pravilno politično pripravimo. Razumljivo je, da bomo pri tem delu naleteli na ljudi z zaostalostjo miselnosti in tudi na poedince, ki jim današnja druž-

bena ureditev ni po volji. Vendar je danes malo ljudi, ki ne bi zaupali v socializem in naš razvoj. Velika večina našega prebivalstva stremi za dvigom proizvodnje na vseh toriških dela, ker se zaveda, da si bo delovni človek ustvaril boljše življenje edino le z dvigom proizvodnje ter z zmanjšanjem proizvodnih stroškov. Posebno se tega dejstva zavedajo naši delavci v rudnikih in tovarnah, ki so prevzeli v lastne roke družbeno proizvodnjo in upravljanje.

Posvetiti moramo pozornost prevzgoji našega malega proizvajalca na vasi, zato je treba vztrajnega dela, da dvignemo naše podeželje iz zaostalosti, prevzgojiti socialistične odnose ter dvigati samozavest malega kmeta in mu s tem kazati pot v lepšo bodočnost.

Organizacije SZ imajo bistveno nalogo, boriti se za poglobitev naše socialistične demokracije, tako, da se bodo ljudski odbori in ostali zavedali svojih dolžnosti pred članstvom — volivci. Zato bo nujno, da SZ preko svojega članstva daje redno pobudo, da se bodo sklicevali zbori volivcev, na katerih naj občinski odborniki polagajo račune o svojem delu in kjer naj se sprejemajo sklepi

Pripravlja se zakon o ustvaritvi splošno družbenega fonda zemlje, ki bo izrednega pomena za nadaljni razvoj vasi

Na zasedanju ljudske skupščine FLRJ dne 20. maja t. l. bo predložen zakon o agrarnem maksimumu v privatni posesti, ki znaša 10 ha obdelovalne zemlje

Z reorganizacijo delovnega združništva, ki je sedaj postavljeno na popolno prostovoljno osnovo, so bile v več primerih razformirane obdelovalne kmečke zadruge, kjer so bili vključeni v pretežni večini siromašni kmetje kakor tudi poljedelski delavci brez zemlje, a so sedaj ti mnogokje ostali brez dela in zemlje ter so primorani hoditi na delo k vaškim kmečkim bogatašem, ki ta siromašni sloj našega kmečkega prebivalstva močno izkoriščajo. Z ozirom na ta dejstva je naša ljudska oblast razmišljala o tem problemu, a v to svrhu je Zvezni izvršni svet pripravil predlog zakona o splošno-družbenem fondu zemlje, kateri bo predložen na zasedanju ljudske skupščine FLRJ dne 20. maja t. l. Ta pomemben ukrep ima namen preprečiti eksploatacijo na vasi ter omogočiti siromašnim kmetom kakor tudi kmečkim družinam brez zemlje, da si na splošno družbeni zemlji osnujejo in razvijejo kmetijska podjetja.

Po sedanjem predlogu bi znašal agrarni maksimum privatne posesti 10 ha obdelovalne zemlje. Samo v izjemnih primerih, kjer so kmečke družine, ki imajo dovolj delovnih članov, a bi jim 10 ha ne zadostovalo, bi se ta maksimum zvišal na 15 ha.

Zakon bo odredil tudi, kako se bo odvzeta zemlja lastnikom plačevala. O ceni in načinu plačevanja se še razpravlja. Izgleda pa, da bo odprejena cena po razredu, kateremu pripada zemlja po prejšnjem katastru. Prav tako se razpravlja tudi o roku za odplačevanje te zemlje.

Predvideva se odplačevanje zemlje potem oblikacij, ki jih bo z garancijo države izdal okrajni ljudski odbor. Tudi delno odplačevanje bi se, po obstoječem predlogu, vršilo iz proračuna OLO. Pretežni del odkupljene zemlje bi se uporabil za ustvarjanje kmetijskih podjetij. Skupine siromašnih kmetov in kmečkim družin brez zemlje se bodo lahko združevale ter dobile za obdelovanje zemljo iz splošno družbenega fonda pri OLO. To bi bila v

Organizacija obnove vinogradov

Tov. Edvard Kardelj je na zboru SZDL Slovenije v Ljubljani (Slov. poročevalec 28. 4. 53.) med drugim izjavil, da je treba podvzeti ukrepe, ki bodo onemogočili sistematično eksploatacijo tuje delovne sile po vaških bogataših. Vsi vemo, da je to največji problem naše politike na vasi. Na eni strani imamo malega kmeta, ki pod nobenim pogojem ne mara zapustiti svoje borne domačije ter se zaposliti drugje, čeprav njegova delovna sila čez leto ni polno zaposlena. To delovno silo nujno zaposluje večji kmet, ki ima delovne sile premalo in v tem obstaja edina nevarnost jačanja kapitalizma na vasi. Individualni kmetijski proizvajalec v splošnem namreč ni noben razredni sovražnik (Edvard Kardelj isto tam) in je lahko prav tako vključen v socialistični sistem kakor vsaka tovarna z delavskim svetom na čelu. Socialistična družba torej pušča individualnemu kmetu svobodo akcije v okviru njegovih ekonomskih možnosti in ga tudi podpre v njegovih naporih, da dvigne produktivnost dela vendar mora z ekonomskimi sredstvi onemogočiti razvoj kapitalističnih elementov. Ta sredstva so:

1. Politika cen.

Visoke cene poljedelskih proizvodov (Kardelj isto tam) povzročajo stagnacijo napredka na vasi. To imamo vsi priliko videti. Dokler kmet za nizki pridelek dobi toliko, da lahko krije svoje potrebe, nima interesa, da bi zvišal pridelek in nima interesa za napredek sploh. Če vinogradnik z 1 ha vinograda, na katerem pridelja 30 hl vina, doseže za to vino takšno

ceno, da krije stroške in mu še ostane gotova vsota za njegove potrebe, nima interesa, da bi dvignil pridelek na 60 ali 90 hl. Značilno pri tem je mnenje naših bizeljskih vinogradnikov, ki trde, da je najcenejši delovni stroj v vinogradu še vedno Hrvat. In dokler bo na Bizeljskem Hrvat najcenejši delovni stroj večjih vinogradnih posestnikov (mali itak ima svoje lastne delovne sile na pretek), tako dolgo bizeljski vinogradnik ne bo dostopen za uvedbo sodobnega vinogradništva na strnjanih kompleksih ob uporabi vprežne in strojne delovne sile.

2. Kreditna politika.

Škarje med poljedelskimi in industrijskimi cenami v naših pogojih postajajo instrument družbene akumulacije, katera se potom cenjenih kreditov vrača in uporablja za dvig napredka v kmetijstvu. (Kardelj isto tam). S tem postaja individualno kmečko posvetstvo vse tesneje zvezano z našim socialističnim gospodarstvom. Istočasno se pospešuje napredek v kmetijstvu, kajti ceneni krediti se bodo in se morajo deliti le pod pogojem, da se uporabijo tako kot to zahteva sodobno kmetijstvo po navodilih kmetijskih strokovnjakov. V teh pogojih bo zares mogoče sprostiti vse ekonomske sile v naši kmetijski proizvodnji, kajti vsak napredek v kmetijstvu bo istočasno predstavljal spontano krepitev socialističnih odnosov na vasi. (Kardelj isto tam).

Ena od organizacijskih oblik, ki naj bo sposobna zajeti vse navedene procese, je tudi predstojna obnova vinogradov. Z obnovo je treba doseči:

1. Zaposliti odvisno delovno silo na podeželju. Ta delovna sila obstaja pri malih kmetih in je prisiljena iskati dela pri večjih kmetih. Z odtegnitvijo te delovne sile od večjih kmetov se bo onemogočila eksploatacija delovne sile po večjih kmetih. Le-ti pa bodo zaradi tega prisiljeni iskati sodobnih načinov kmetovanja in uporabljati sodobna tehnična sredstva.

2. S pogoji kreditiranja prisiliti vinogradnike, da bodo napravili sodobne sorte kmetijske nasade. Taki nasadi bodo zvišali pridelek in kvaliteto, kar bo pripomoglo k socialistični preobrazbi našega kmetijstva in dvigu življenjskega standarda delovnega kmeta.

Ker so splošne kmetijske zadruge tista organizacijska oblika, ki povezuje razdrobljena kmečka gospodarstva, je nosilec obnove vinogradov samc splošna kmetijska zadruga. Iz tega sledi, da vinograde obnavlja kmetijska zadruga, ne pa privatnik. Zemlja oziroma novi nasad ostane še naprej v doseglju lastništva. Način kreditiranja obnove bo odvisen od popolnoma prostega dogovora med lastnikom nasada in kmetijsko zadrugo. Mali in srednji vinogradnik bo kredit, ki se je uporabil za obnovo njegove parcele, vračal kmetijski zadrugi z dogovorjeno količino vinskega pridelka, dočim bo večji kmet, ki nima lastne delovne sile, najbrž želel dati parcelo v izkoriščanje kmetijski zadrugi pod pogojem, da se mu obnovljena parcela po preteku — recimo 15 let — vrne. S tem bomo dosegli:

10-letni program obnove vinogradov po obč. LO

Sadi sorte ha

Tek. št.	Občinski LO	Ima vinogradov ha	Obnovi vinogradov ha	Lasit ritling	Sovigon	Zeleni silvanec	Rivance	Modra Frankinja	Zametna črtna	Rdeča krajčevina	Rebunogovec	Rumeni pavec	Radgonska ranina	Modra Portugalka	Sorte za zoenje
1.	Bistrica ob Sotli	110	50	6	4	4	6	9	10	—	6	—	—	4	1
1.	Podsreda	50	30	4	1	3	4	6	6	—	4	—	—	2	—
	Šmarsko savinjski okoliš	160	80	10	5	7	10	15	16	—	10	—	—	6	1
1.	Bizeljsko	500	340	97	80	—	40	40	20	—	—	50	10	—	3
2.	Pišce	238	170	70	80	—	20	20	10	—	—	—	8	—	2
3.	Artiče	312	220	36	20	—	30	30	26	—	—	—	76	—	2
4.	Videm	150	100	47	10	—	10	10	8	—	—	—	5	—	10
	Bizeljsko z obronki Orlice	1200	830	250	150	—	100	100	64	—	—	50	99	—	17
1.	Brestanica	67	30	6	—	—	6	7	8	2	—	—	—	—	1
2.	Senovo	84	40	8	—	—	8	10	9	4	—	—	—	—	1
3.	Blanica	67	30	6	—	—	6	8	8	2	—	—	—	—	—
4.	Sevnica	75	40	10	—	—	10	8	7	4	—	—	—	—	—
5.	Zabukovje	88	40	10	—	—	10	8	8	4	—	—	—	—	—
6.	Boštanj	87	20	—	—	—	3	7	8	2	—	—	—	—	—
7.	Studeneč	112	60	—	—	—	24	24	12	—	—	—	—	—	—
8.	Bučka	55	30	3	—	—	10	11	6	—	—	—	—	—	—
9.	Raka	93	50	—	—	—	3	18	20	9	—	—	—	—	—
10.	Vel. Trn	176	120	10	—	—	5	24	60	20	—	—	—	—	1
11.	Leskovec	230	150	10	—	—	10	30	64	30	—	—	—	—	6
12.	Kostanjevica	84	50	—	—	—	3	10	26	10	—	—	—	—	1
13.	Podbočje	190	120	10	—	—	7	25	56	20	—	—	—	—	2
14.	Cerklje	50	30	3	—	—	3	8	10	5	—	—	—	—	1
15.	Catež	41	25	3	—	—	3	5	9	3	—	—	—	—	2
16.	Vel. Dolina	58	30	5	—	—	5	8	7	4	—	—	—	—	1
17.	Dobova	63	30	2	—	—	3	9	9	5	—	—	—	—	1
18.	Krško	155	120	5	—	—	5	25	62	20	—	—	—	—	3
	Krško-Gorjanski okoliš s Posavjem	1765	1015	92	—	—	90	244	406	162	—	—	—	—	21
1.	Krmelj	50	25	2	—	—	2	5	10	3	—	—	—	2	1
2.	Tržišče	225	50	8	—	—	8	10	15	7	—	—	—	—	2
	Novo mesto-Mokronoški okoliš	275	75	10	—	—	10	15	25	10	—	—	—	4	1
	Skupaj OLO	3400	2000	362	155	7	210	374	511	172	10	50	99	10	40

Trsničarska proizvodnja

Tek. št.	Občinski LO	Obnovi vinogradov v 10 letih ha	Obnovi letno ha	Rabi letno cepjenk	Rabi letno ključev Matičnjakov	na ha 200.000 km ključev
1.	Bistrica ob Sotli	50	5	30.000	—	—
2.	Podsreda	30	3	18.000	—	—
3.	Bizeljsko	340	34	228.000	—	—
	Trsnica Bizeljsko	420	42	276.000	552.000	2,76
1.	Pišce	170	17	102.000	—	—
2.	Artiče	222	22	132.000	—	—
3.	Videm	100	10	60.000	—	—
4.	Brestanica	30	3	18.000	—	—
5.	Senovo	40	4	24.000	—	—
	Trsnica Pišce	560	56	336.000	672.000	3,36
1.	Kostanjevica	50	5	30.000	—	—
2.	Podbočje	120	12	72.000	—	—
3.	Cerklje	30	3	18.000	—	—
4.	Catež	25	2,5	15.000	—	—
5.	Vel. Dolina	30	3	18.000	—	—
6.	Dobova	30	3	18.000	—	—
7.	Krško	120	12	72.000	—	—
8.	Leskovec	150	15	90.000	—	—
9.	Vel. Trn	120	12	72.000	—	—
10.	Raka	50	5	30.000	—	—
11.	Blanica	30	3	18.000	—	—
12.	Sevnica	40	4	24.000	—	—
13.	Zabukovje	40	4	24.000	—	—
	Trsnica Kostanjevica	835	83,5	501.000	1.002.000	5,01
1.	Boštanj	20	2	12.000	—	—
2.	Krmelj	25	2,5	15.000	—	—
3.	Tržišče	50	5	30.000	—	—
4.	Studeneč	60	6	36.000	—	—
5.	Bučka	30	3	18.000	—	—
	Trsnica Tržišče	185	18,5	111.000	222.000	1,11
	Skupaj:	2000	200	1.224.000	2.448.000	12,24

- Enotne kompleksne sorte nasade
- Socialistično preobrazbo vasi

V zvezi z obnovo vinogradov je treba razširiti tudi trsnice. Pri tem so dosejanje izkušnje pokazale, da se zelo veliki trsničarski obrati v naših slovenskih prilikah ne obnesejo iz sledečih vzrokov:

- Ker je v Sloveniji malo takih prostorov, kjer bi se veliki trsničarski obrati dali organizirati.
- Nevarnost toče. Če veliki trsničarski obrat pobje toča, je škoda nenadomestljiva in se ne da popraviti z zavarovalnino, kajti zavarovalnica ne da cepljenk.
- Pomanjkanje mehanizacije za take obrate. Zaradi tega so veliki obrati vezani na človeško delovno silo, katero je pa pod sedanjimi pogoji težko skoncentrirati. Tako vsem takim obratom manjka delovne sile, posebno strokovne, in je uspeh velikih trsničarskih obratov pod vprašajem.

Seveda tudi premajhni trsničarski obrati ne morejo biti rentabilni, ker se silnica in zaboji ne morejo amortizirati. Rentabilni trsničarski obrat se suče približno v mejah od 200 tisoč do 1 milijon vložnih cepljenk, kar predstavlja povprečno proizvodnjo od 100 do 500 tisoč la cepjenk za prodajo. V takih trsnicah srednje velikosti je navadno tudi uspeh cepljenja največji. Dajo se organizirati v območju vinskih gor, kar je edino pravilno z ozirom

na klimo in možnost dobave selekcioniranega materiala za cepljenje. Tudi vprašanje delovne sile je s takimi trsnicami najbolj ugodno rešeno, kajti trsnica je tam, kjer je dovolj sposobne delovne sile. Tako tak trsničarski obrat pomaga obenem pri regulaciji delovne sile na vasi in ga je že iz tega stališča treba upoštevati in podpreti.

Upoštevajoč gornja načela je sestavljen (glej tabelo) desetletni program obnove vinogradov za okraj Krško po občinskih ljudskih odborih. Pri tem so se za vsak občinski ljudski odbor določile skladno s trsnim izborom LRS tudi sorte. Razumljivo, da se vse sorte ne bodo sadile eno leto, ampak eno leto ta sorta, drugo leto spet druga, skladno s terenom in načrtom. Zato je nujno, da vsak občinski ljudski odbor s kmetijsko zadrugo predloži vsaki s terenom, sestavi načrt po letih in mobilizira tozadevna sredstva. Nadalje naj kmetijska zadruga vsaj za eno leto naprej sklene z najbližnjim trsnico pogodbo za dobavo odgovarjajočega trsnega materiala. V ta namen je tudi za vsak občinski ljudski odbor določena trsnica (glej tabelo), ki naj temu področju dobavlja cepjenke. Tako se bo za nasade zagotovila trsnica material, na drugi strani pa trsnica ne bo v strahu, da trsnega materiala ne bo mogla prodati. Seveda se morajo trsnice za naročila usposobiti, zato je za vsako trsnico določeno, koliko ključev naj pridelava oziroma koliko cepjenk bo letno dobavljala posameznim občinskih ljudskih odborom.

Razumljivo, da podane številke ne morejo stoddostno držati, toda gotove perspektive številke se pa vendar morajo postaviti, ker brez teh ni mogoče delati. Od krajevnih čimteljev je odvisno, v kakšni meri bodo sposobni plan realizirati. Po zagotovilu člana zveznega izvršnega sveta tov. Vukmanoviča ni vprašanje kredita merodajno, kajti tisti, ki bo sposoben čim prej in čim več narediti, tisti bo tudi več dobil, brez oziroma republiške ali celo okrajne meje. Če nas bodo Makedonci, ki so zelo vitalni, prehiteli, bodo dobili Makedonci največ, če pa bomo Slovenci prehiteli druge, bomo pa mi dobili največ. Zato je treba zadevo proučiti in se čim prej usposobiti za temeljito obnovo naših vinskih gor. D. T.

Denar v obtoku

Na IV. zasedanju okrajnega ljudskega odbora je bilo tudi splošno vprašanje davkov in štednje.

Res je, da so davki visoki, toda tega ni kriva država, temveč svetovni položaj, mnogo pa smo krivi mi sami. Zakaj? Ako bi mi vsi štedili, svojih prihrankov pa nikakor ne tiščali doma, temveč jih vlagali v banko, bi s tem ne koristili sebi, temveč tudi družbi. Denar je za to, da kroži in ne da se ga tišči v skritih skrinjah.

Ko je država rabila denar, je najela ljudsko posojilo. Pri tem pa je nudila nad vse ugodne pogoje. Gotovi ljudje pa niso imeli zaupanja in so tudi pri drugem ljudskem posojilu bili skromni. Sele ob amortizacijah so se jim odprle oči in uvideli so, da je bil ta ukrep dober ter na pošteni podlagi.

Treba je torej več zaupanja in dati ves denar v obtok. Država pa bo potem laže nudila razna posojila za napredek kmetijstva itd. C. A. odbornik

Prispevki za „Partizansko taborjenje“ na Planini

Za „Partizansko taborjenje“ na Planini so darovali: Elektrarna Brestanica 11.500 din. Kmetijska zadruga Brestanica 2000 din. Sindikalna podružnica cestarjev Brežice, 1500 din. Gostinjsko podjetje, Brestanica, 1000 din. Jože Prah, Velike Malence, 1000 din. Viljem Hrovatič, Grič, 500 din. Zinka Budič, Catež, 500 din. Elektrifikacijski odbor Catež, 500 din. Rudi Zener, Brestanica, 500 din.

VABILO

V nedeljo dne 17. maja napravite izlet na eno izmed najlepših posavskih izletniških točk v Artiče. KUD »Oton Zupančič« priredi Gobčevo opereto »Planinska roža«.

Izkoristite ugodne zveze z vlakom. Pričetek točno ob 14.30. Na razpolago buffet.

Postani član

„Prešernove družbe“

S seje okrajnega odbora SZDL

(Nadaljevanje s 1. strani)

zelsko, kjer je nekdo predlagal, da bi imeli pravico glasovanja tako, kakor so vplačali deleže. Ta predlog vsebuje tipično kapitalistično tendenco z željo, da bi bogatejši člani z več deleži preglasovali gospodarsko šibkejši člani ter tako prevzemali dominantno vlogo v KZ ter povsem naravno prevlačali bremena na gospodarsko šibkejši zadržanke.

Nič manj važna napaka, ki se pogosto pojavlja na naših vasi, je pasivnost naših odborov, ki jih v mnogih primerih prelašajo množice. Se vedno tičimo v obliki kampanjskega dela, pozabljamo pa, da je za preobrazbo naše vasi in miselnosti naših prebivalcev nujno potrebno temeljito sistematično, politično gospodarsko delo v duhu socialistične demokracije.

Nenehno pa moramo tudi voditi borbo proti mističizmu, kar nam jasno dokazuje primer ob priliki sedanje pozebe, ko se je s strani nekega župnika začela razširjati govornica, da bi bilo potrebno zaradi mrza ponovno uvajati procesije. Namen takihle vesti je popolnoma jasen, kajti dobijo se vedno ljudje, ki skušajo izkoristiti elementarne nezgode in napeljevati vodo na svoj reakcionarni mlin.

Protivno naši socialistični stvarnosti se še vedno najdejo ponekod občinski ljudski odbori in KZ, ki si hočejo ohraniti monopol v svojih rokah nad celotnim življenjem svojega področja. Ravno tu in v takih primerih je naloga organizacij SZ, da s pravilnim tolmačenjem pristopajo k množicam ter jih seznanjajo z njihovimi državljanjskimi dolžnostmi in pravicami. Seznanjati moramo tudi množico, da ima pravico odpoklicati vse tiste voljene organe, ki pravilno ne delajo in so v kvar skupnosti.

Posebno gaše vredno je bilo postopanje posameznih članov obnovitvenih zadrug, kakor tudi obnovitvene politike v nekaterih občinah sploh. Ugotovljeni so primari, da so si posamez-

niki na račun oškodovancev in celo gospodarsko šibkejših ljudi gradili krasna poslopja in si neopravičeno prillašali stavbni material. Z ozirom na to dejstvo je nujno izvesti sklep, ki je bil sprejet, da se ugotovi točen seznam ljudi, ki so črpali material iz obnovitvenih fondov neupravičeno ter izterjati od njih razliko v ceni, a z vplačanim denarjem ustvari fond, s katerim se naj obnavljajo doslej še neobnovljeni, za časa vojne porušene hiše gospodarsko šibkejšim prebivalcem.

Končno so bila dana še navodila za tehnično izvedbo volitev v odbore osnovnih organizacij in v občinske odbore SZDL. Osnovne organizacije naj obsegajo zaselja, vasi ali mesta, lahko se pa dvoje osnovnih organizacij ali pa več dosedanjih vaških odborov združi v eno osnovno organizacijo, kar je pač odvisno od terenskih prilik.

Odbor osnovne organizacije se voli na zboru članov. Število odbornikov, ki ga določijo zbor, naj bi po velikosti organizacije štel pet do devet članov. Odbor izvoli izmed sebe predsednika, sekretarja in blagajnika. Na zborih naj se izvoli delovno predsedstvo, zapisnikar, overovatelja zapisnika, kandidacijska in volilna komisija. Volitve so načeloma tajne. Vendar je dopustno tudi javno glasovanje, če se člani s tem strinjajo. Na zborih se naj izvoli tudi triletni nadzorni odbor, kakor tudi delegate za občinsko konferenco. Število delegatov je odvisno od števila članov.

Občinski odbor SZDL se voli na občinski konferenci, ki jo tvorijo delegati, izvoljeni na zboru članov osnovnih organizacij. Občinski odbor naj bi štel 7 do 15 članov, kar je odvisno od velikosti občine in števila članstva. Vse drugi postopki je isti, kot pri volitvah odborov osnovnih organizacij.

Na občinskih konferencah se volijo tudi delegati za okrajne konference.

Nekateri mislijo o občnih zborih KZ Podsreda drugače

Res smo imeli v Podsreda tri občne zore KZ, to pa zaradi kapric in samodržstva tovariša Kosa et comp. Formalno se je izbralo vprašanje članstva in se spremenilo de facto v de jure, to pa le zato, ker so bili prvi izvoljeni v odbor zakonito ljudje, kateri bi delali s svojo glavno v pravic KZ in vsega članstva, ne pa petletni hegemonisti in kimavci.

No, tretji občni zbor se je spremenil le v toliko, da se je z raznimi volilnimi mahinacijami spravilo v odbor stare kimovce, vse drugo je pa ostalo v veljavi od prvega razveljavljenega občnega zbora — kakor pravi zapisnik Saj je tudi zadnji zapisnik tako napikan, da ga eni overovatelji sploh niso hoteli podpisati, drugi so ga sicer podpisali, vendar zaradi ljubege miru, češ; »saj je vseeno, podpisem ali ne, Kos dela kar hoče«. Da je temu tako, naj služi v dokaz sledeče dejstvo. Na prvem občnem zboru je bilo soglasno sklenjeno, da se dobiček delno uporabi za pocenitev umetnih gnojil, galice, živinske soli in otrobov. Člani KZ so pa dobili 1 kg sladkorja in eno Divko. Čeprav o tem na občnih zbora ni bilo govora. Na občnih zbora tudi niso bili člani seznanjeni s pravili KZ ter ako je lahko upravniki Kos istočasno tudi član upravnega odbora. Tudi ne vemo, s kakšno pravico si dele odborniki nezasluzene nagrade. Članek navaja, da dobimo traktor in plemenjsko živino. Mi o vsem tem nič ne vemo — na občnih zbora o tem ni bilo govora. Pač stara praksa v Krškem — obljube v traktorjih itd., pri nas pa sladkor in divka — videti je, da je to novo sredstvo za dvig kmečke proizvodnje.

Po vašem članku sodeč, v Krškem še mnogo tega ne veste in naslednje

Novice in dopisi iz naših krajev

Nabava bikov za KZ

Na sejmu v Novem mestu in v Velikih Laščah so kupile KZ Sevnica, Leskovec, Sentjanž, Tržišče, Raka, Boštanj in Cerk-lje plemenske bike in sicer: Na sejmu se je videlo, koliko

87 bikov. Konkurenca med kupci za posamezne bike je bila zelo ostra z ozirom na to, da so kupovali zastopniki LR Srbije (zavod za selekcijo stoke), Ma-kedonci in Bosanci. 14 bikov je

KZ	Ocena R	Prodan za din	Teža kg	Cena za kg	Starost v mesecih
KZ Cerklje	II a	62.000	315	197	13
KZ Leskovec	III a	72.000	420	171	10
KZ Leskovec	IV	52.000	415	125	20
KZ Raka	III a	73.000	360	203	11
KZ Tržišče	III a	99.000	447	221	10
KZ Sentjanž	II b	98.000	410	239	19
KZ Sentjanž	III b	67.000	478	140	19
KZ Boštanj	III b	57.000	344	166	13
KZ Boštanj	III	61.000	460	132	16
KZ Sevnica	III b	59.000	327	184	12
KZ Sevnica	III	65.000	405	161	12
KZ Sevnica	II b	90.000	460	196	20

ostali okraj dajo za plemenske bike. Okraj Trbovlje je s svo-jimi sredstvi kupil 11 bikov, okraj Slovenj Gradec je kupil 15 bikov itd. Na sejmu je bilo

bilo prodano za ceno od 100.000 do 121.000 dinarjev, 9 za ceno od 90.000 do 100.000 din, 8 za ceno od 80.000 do 90.000 dinar-jev itd. D. T.

Otvoritev združnega doma na B'anci

Po petih letih pripravljanja in zidanja smo končno tudi na B'anci v nedeljo 10. maja otvori-li združno dvorano. Ključ de-žju se nas je zbralo lepo šte-tilo ljudi ki proslavi in otvori-tiv. Tovariš predsednik obič-nej Marn Gustl je proslavo otvori-l ter izročil dvorano vsemu prebivalstvu B'ance in okolice v last. Tovariš predsednik KZ Blanca Radej Jože je pa v obš-irnem govoru razložil pomen, ki ga bo imela ta stavba za nas vse. Pohvalil je vse one, ki so največ pripomogli k zidavi in k uresničenju dolgotrajnega na-črta. Med drugim je izjavil sle-deče: »Moja želja je, da bi bila

od danes naprej ta dvorana naš ponos, saj kaže uspeh vztrajne-ga dela ter jasn odgovor onim, ki so širili govorice, da je stava-ba namenjena za skupne kotle, za skupne shrambe žita in še mnogo drugega ter s tem ovi-rali graditev in širili sovraštvo. Vsak pa je danes lahko pre-pričan, da je stavba v naš do-brobit, da bo tu žarišče kulture in prosvete, pot v srečnejšo in lepšo bodočnost nas vseh. Po trdem in težkem delu bomo na-šli tu razvedrilo in zabavo.»

Pionirji in mladinci so nato igrali pravilčno igro »Janko in Metka«. Lazarini Ivanka

Odkritje spominske ploš-e maršalu Titu na L sci

V nedeljo 10. maja je Planin-sko društvo Krško odkrilo na svojem novem planinskem do-mu na Lisci spominsko ploščo maršalu Titu, ki je imel tam v letu 1940. s svojimi sodelavci v-važen političen sestanek. Isto-časno je bil na Lisci to nedeljo tudi mladinski tabor mladine trboveljskega in krškega okra-ja in tako se je zbrala velika množica ljudi, čeprav je bilo vreme zelo hladno in popoldan hud snežni metej.

Program so morali zaradi mraza sicer skrajšati, vendar je dal izvajani del poudarka namenu svečanosti. Glavna go-vornika sta bila tov. Karel Str-ban, predsednik OSS in član OKZKJ, ki je orisal razvoj KPJ in zasluge, ki jih ima tov. Tito za njeno enotnost in čis-tost idej, ki jih ZKJ zasleduje, tov. Alojz Toplikar iz OK LMS Trbovlje pa je podčrtal pomen LMS in povezavo naših krajev, naših planin z razvojem NOB in razvojem revolucionarnega pokreta sploh.

Svečanosti so se udeležili tudi sekretar OK ZKJ za okraj Krško tov. Mlakar, predsednik OLO Krško tov. Tone Zupan-čič, sekretarja OK LMS obeh okrajev, zastopnik Planinskega društva Zanatlja iz Zagreba tov. Zvonimir Safert ter za-stopniki raznih društev in or-ganizacij ter šol in ustanov. Pri proslavi je sodelovala mla-dinska godba na pihala Svobo-da I. iz Trbovlje, mešani zbor Svobode iz Sevnice, ki je zapel Bohor in Pesem o svobodi, pio-nirski pevski zbor iz Zagorja, ki je zapel Pozdrav Titu, Plovi, plovi in Mlade bataljone, dva pionirja iz Krškega pa sta de-klamirala.

Med igranjem državne himne je tov. Štrban odkril našo tro-bojnico, pod katero je na lepi marmorni plošči zapisano, da je maršal Tito v letu 1940. tudi tu snoval lepšo bodočnost našim narodom.

Tako se je Lisca, ki je ena najlepših izletniških točk Po-savja, uvrstila med naše zgo-dovinske kraje in bo tudi zara-dj tega imela odslej še več ob-iskovalcev.

Ob koncu svečanosti so posla-li tudi pozdravno pismo tov. Titu v Beograd, članstvo pla-ninskega društva bo izvedlo pa tudi štafeto z Lisce do Sevnice in se priključilo ostalim kra-jem, ki bodo 20. maja iz kraja ponesli pozdrave in čestitke pr-veemu predsedniku FLRJ. JK

Brež ce

HIŠE NA PRODAJ

Mestna občina Brežice bo v smislu novih predpisov prodala nekaj eno oziroma dvostano-vanjskih hiš, ki so last splošne-ga ljudskega premoženja. Pra-vilnik, po katerem se bo opravi-la zadevna javna dražnja bo še-le sprejet. Gospodarski svet mestne občine pa je že ocenil v poštevi prihajajoča poslopja. Gre za sedeče hiše, ki jih za-rad; lažjega spoznavanja ozna-čujemo v oklepaju tudi s star-im imenom:

Dvostanovanjske: 1. Pod ob-zidjem 4 (König). 2. Kardeleva-cesta 6 (Strasner). 3. Kardeleva-cesta 2 (Lang). 4. Prešernova-cesta 9 (Varlec). 5. Cesta bratov Milancev 17 (Šušl). 6. Gregor-čičeva 7 (Cimerl).

Enostanovanjske: 1. Karde-leva 38 (Wolf). 2. Ulica stare pravde 12, 3. Marof, Trnje 13, 4. Kardeleva 8 (Derčič). 5. Uli-ca stare pravde 22 (Svoboda). 6. Dobovska cesta 1 (Mrkša). 7. Kopalnica na Molanovem, Črnc 51, 8. Pod obzidjem 1 (Suša). 9. Baraka pod obzidjem 19.

Kot kupci lahko nastopajo samo državljani FLRJ, torej le fizične, ne pa pravne osebe.

Brežiški planinci priprav-ljajo novo izletniško točko

Našo najlepšo razgledno točko hribeček Št. Vid nad Catežem (384 m nadmorske višine) so Catežani na pobudo brežiškega planinskega društva napravili še bolj privlačno kot je bila do-slej. Drevje in visoko grmovje okoli razpadajoče cerkvice so posekali in s tem omogočili še lepši in obširnejši razgled s te-ga poslednjega obronka Gor-jancev na mesto Brežice (165 m) in obširno zaledje proti severu in vzhodu. V sporazumu z uvi-devnim čateškim župnikom bo-do planinci v kratkem omogo-čili tudi vstop na cerkveni stolp, od koder bo razgled še veličastnejši. Stotine izletnikov je že prve dni maja uživalo ob širšem razgledu s te priljublje-ne razgledne točke.

Nova zanimivost posavskega muzeja

Posavski muzej je dobil novo zanimivost. Mestna občina mu je odstopila županski stol mesta Brežice. Napravljen je bil v prejšnjem stoletju v slogu poz-ne nemške renesanse iz hrasto-vine z visokim naslonjalom in z lepimi izrezlanimi okraski.

V BREŽICAH IN NA SENO-VEM RAZSAJAJO OŠPICE

Ošpice so se razširile med brežiškimi in senovskimi otro-ci, zaradi česar je bil brežiški vrtec za dva tedna zaprt. Bo-lezen pa že v obeh krajih po-jema.

NOVOROJENČKI

V brežiški bolnici je bilo od 1 do 9 maja rojenih 10 otrok, od tega samo 4 dečki.

POPOLNOMA LESENA URA

Tovariš Roštohar Anton, sa-mouk iz Koritna pri Veliki Do-lini, je izdelal uro iz lesa, ki ima samo vzmet in ležaje je-klene vse ostalo pa je leseno. Odločil se je da bo uro pokloni-li maršalu Titu za 61. rojstni dan.

Kronika nesreč

Umrl je zaradi tetanusove za-strupitve 9-letni, Anton Sepeta-vec z Drenovca 27.

Spodrsnilo je Založnik Mari-ji, ženi rudarja iz Armeškega, ki je dobila hude notranje po-škodb in 45-letnemu železni-čarju Antonu Sinkoviču z Vid-ma ob Savi, in sicer na progi. Slednji je hudo prizadet na desnem stopalu.

Zaga cirkularka je zagnala desko v 23-letnega delavca pri »Pionirju« Francetu Sotlarja iz Senuš in ga močno poškodo-vala.

Možgane si je pretresel pri padcu 34-letni kmet Stanko Mavsar z Gore nad Krškimi. Zaboljen je bil pri napadu 30-letni poljedelec Anton Levič-ar s Ceste.

Vsekar je pri igranju 8-letne-ga Jožeta Plevnika iz Gorice pri Brestanici lastni brat.

Pri padcu si je hudo poško-doval levo koleno 25-letni ru-dar Stanko Turnšek iz Seno-vega.

Vsi so bili prisiljeni iskati zdravniško pomoč v bolnici.

Senovo

Po mrtvili, ki je trajalo pre-cej časa, se je strelska družina na Senovem zopet nekoliko raz-gibala. Na občnem zboru, ki se je nedavno vršil, je bil izvoljen odbor, ki — kakor kaže — na-merava resno zagrabit za delo. So to povečini sami stari borci in aktivisti z mnogo izkušenj, kar je garancija za uspešno in plodovito delo.

Strelska družina je privzela ime narodnega heroja Borisa Kidriča. Prav sedaj se bavi z nu-jnim vprašanjem strelšča, ki ga bodo člani zadovoljivo uredili. Med najvažnejšimi na-logami članstva je nedvomno ta, da si bodo morali pridobiti še mnogo novih članov, če bodo zares hoteli, da bo strelska dru-žina prodira v širino. Se se namreč vse premalo upošteva in ceni delo, ki ga opravlja. Pričakovati je, da bodo vanjo vstopili zlasti oni mladenci, ki se vračajo iz JLA. Tudi si dru-žina prizadeva, da bi se vanjo kolektivno včlanila UROJ in pa lovsko društvo Senovo, s čimer bi se njene vrste močno okre-pile. Končno pa je namen strelske družine, da bi zajela kar najširše vrste občinstva, da bi tako postala zares ljudska ter bi zopet pridobila ugled, ki ga je naše strelštevje včasih že uživalo, ne samo doma, tem-več tudi izven naše države.

A.

I. mednarodna tekma

amariev v Cateških toplicah

V zadnji številki priobčenem članku »O tekmovaljanj psov« je pomotoma izostal del članka, katerega danes priobčujemo.

lovišč za delo nad zemljo in potrebno število vzornih doma-čih lovcov kot vodnikov tekmo-valcev in sodnikov. Organizirali so prevoz tekmovalcev in dru-gih udeležencev iz postaje, pri-pravili bogat srečlov, organi-zirali godbo, prehrano, pijačo in prenočišča — skratka: prav do zadnje podrobnosti je bilo vse vzorno pripravljeno takrat, ko se je po naračnem jutru 1. maja široko nasmejalo zlato sonce in so tekmovalci in čla-ni ocenjenjani komisij poleg nešteti gledalcev iz vseh smeri pritisnili v Toplice.

KUS je za to prireditve od-redilo 6 sodnikov, in sicer gle-de na njen medrepubliški zna-čaj — tri Slovence (Bruno Stare, Mirko Konrad, Otmir Cvim), tri Hrvate (Patimir Orban, Krešimir Došen, dr. Oto Rohr) in dva sodniška pripravnika (Tat-jana Vondina in Mirko Jež) Pa

so komaj zmogli, saj je bilo pri-vedenih 50 psov iz najrazličnej-ših krajev naše republike in iz sosedne Hrvaške. Po sporedu je sodnik Stare opravil dopoldne zunanjo oceno privedenih psov. Ko so prispeli z dopoldanskimi vlaki še ostali sodniki, so tek-movalci izžrebali tekmovalne številke in se takoj porazdelili v posamezne skupine za delo v umetnem rovu in nad zemljo v lovišču. Oglušujoče pasje laja-nje je že od daleč privabilo ne-šteto gledalcev k tekmovaljem v umetnem rovu, tej najbolj zanimivi disciplini jamarskih tekem. Pa so res imeli kaj vi-deti, saj so posamezni, posebno ostri psi pokazali prava juna-čva. Dejansko pa je komaj ver-jeti, da zagradi majhen psi-ček s sigurnim smrtonosnim prijemom odraslo lisico in celo

Razpored cepljenja proti kozam in I. injekcija proti davici!

Obveščamo prebivalstvo, da se bo cepljenje proti kozam in I. injekcija proti davici vršilo po sledečem razporedu:

ZA OKOLIS BREŽICE:

18. maja 1953
Dobova ob 14. uri v šoli, Ka-pele ob 15. uri v šoli.
19. maja 1953
Buševa vas ob 13. uri v šoli, Cerklje ob 14. uri v šoli, Sko-pice ob 15. uri v šoli, Krška vas ob 15.30 bivši KLO.
20. maja 1953
Catež ob 14. uri v šoli, Vel. Dolina ob 15. uri v šoli.
Brežice ob 8. uri v šoli, Bre-žice ob 14. uri v zdravstvenem domu
22. maja 1953
Globoko ob 13. uri v šoli, Ar-tiče ob 14. uri v šoli, Sromlje ob 15. uri v šoli.
23. maja 1953
Pišce ob 13. uri v šoli.

Povsod je lepo, a doma najlepše

Koncem meseca aprila je pri-šla v Dom onemoglih na Im-polco 62-letna Pintar Marija. Na klopi pred domom je se-dela popolnoma sama. Najbrž je novinka, sem si mislila, in prisleda. Vprašala sem jo to in ono, nakar mi je jela pripove-dovati:
»Danes sem prispela semkaj, saj veste, z onimi« in pokazala je z roko na ostale, »se še ne poznam, prišla sem namreč iz Češke.
Do 1932. leta sem bila zapo-slena pri rudniku Trbovlje. Ta-krat sem bila še mlada in za-hotelo se mi je v svet. Saj ve-deti kako je človeku pri srcu, če mu nekdo ponudi službo nekje daleč... V mladih letih sem mislila, da se v tujini, med li-že. Takrat sem torej odšla na Češko. Zaposlitev sem dobila v Pragi pri kmetu Teplyju. Prav dobro se mi je godilo, vse do prihoda Rusov. Potem so Rusi večkrat na leto prišli in pobrali vse poljske prideleke, tako da še za nas ni ostalo ničesar.
Zadnje leto so domačini mo-jega gospodarja izvolili za pred-sednika. Zaradi bolezni te funk-cije ni mogel sprejeti in zato so ga zaprli kakor tudi ostalo družino z menoj vred. Hišo so zapečatili in tako sem ostala

Tako mi je ženska na kratko povedala o svojem življenju na Češkem, med tem pa so jo od časa do časa obile solze.

Končala je s stariim pogovo-rom: »Povsod je lepo, a doma je najlepše!«

ZA OKOLIS KRMELJ:

18. maja 1953
Telče ob 7.30 uri v šoli, Trži-šče ob 10. uri v šoli.
19. maja 1953
Krmelj ob 10. uri v ambulan-ti.
20. maja 1953
Sentjanž ob 8. uri v šoli.

ZA OKOLIS KRŠKO:

26. maja 1953
Krško ob 11. uri v ambulan-ti (bivša bolnica), Videm ob 14.30 v šoli.
27. maja 1953
Zdole ob 14. uri v šoli.
24. maja 1953
Leskovec ob 10.30 v šoli, Vel. Podlog ob 12. uri v šoli.
25. maja 1953
Vel. Trn v šoli ob 11. uri.

ZA OKOLIS SENOVO:

23. maja 1953
Senovo ob 16. uri v šoli.
25. maja 1953
Brestanica ob 16. uri v šoli.
26. maja 1953
Koprivnica ob 15. uri v šoli, Podsrda ob 16.30 v šoli, Peči-ce ob 18. uri v šoli.

ZA OKOLIS KOSTANJEVICA:

19. maja 1953
Raka ob 8. uri v šoli, Bučka ob 14. uri v šoli.
21. maja 1953
Podbočje ob 8. uri v šoli, Gradec ob 14. uri v šoli.
22. maja 1953
Kostanjevica ob 14. uri v šoli.
23. maja 1953
Črneča vas ob 8. uri v šoli.

ZA OKOLIS SEVNICA:

22. maja 1953
Sevnica ob 9. uri v šoli.
25. maja 1953
Boštanj ob 9. uri v šoli.
27. maja 1953
Podgorje ob 9. uri v šoli, Za-bukovje ob 11. uri v šoli, Pod-vrh ob 13. uri v šoli.
29. maja 1953
Blanca ob 9. uri v šoli, Po-klek ob 11. uri v šoli.
1. junija 1953
Studenec in Sv. Primož ob 9. uri v šoli.
3. junija 1953
Ledina ob 9. uri v šoli.
Pregled in II. injekcija bo po 4 tednih in bomo razpored ob-javili v začetku meseca junija.
Matere pozivamo, da svoje otroke pravočasno prinesejo na cepišče.
Okrajna higienska postaja

2 novo električno troley lokomotivo na poskušnjo vožnjo

Jutro prvega maja. Pred rudniško delavnico na Senovem pa vre posebno življen-je, ki se v ničemer ne da pri-merjati z delavnici drugih dni. V zamaščenih oblekah se subejo ljudje vse drugače kakor dru-gi dnevi, vse se vrti okrog ene same osrednje točke, ki jim daje edino skrb.

Bo ali ne bo?

Novo električno troley-loko-motivo so izdelali najboljši pro-fesionalisti delavniškega kolektiva, z njo so si ubijali možgane obratovodja, elektrotehnik in delovodja. V zadnjih treh me-secih jim je to vprašanje ne-prestano lebdelo pred očmi, jim kratilo spanec in se jim motalo v sanjah. Če bo, tega sedaj ne vprašujejo več. Odgovor na to je jasn. Tri mesece so na tej zamisljeli delali najboljše, naj-spretnije in najmarljivije de-lavci, ki jim je bil pred očmi en edini namen: izdelati novo lokomotivo, ki bo v brezmejno korist kolektivu.

Svetlosivo prepletkana, vsa praznična stoji lokomotiva pred rudniško delavnico. Medenina-

sta številka 3 se blesti v jutraj-njem soncu. Okitena je s špan-skim bezgom. Zanimanje in ra-dovednost se stopnjuje z vsakim hipom.

Lokomotiva lahko trzne »Pazite!« klikne nekdo. »To ni več parna! Malo zamudiš, pa si pod njo. Nagla je, pazite!« Svarilo je morda pretirano. Slovesnost na obrazih pa vse-kakor izdaja, da se bliža edin-stven trenutek.

»Pozor!« kliče nekdo. Ljudstvo se zbira. Zlasti šte-vilni so delavci iz delavnic. Zi-vo jih zanima, kako so njihovi tovariši opravili svoj posel.

Avto zabrni. Predsednik okraj-ne ljudske odbora smre-ljajoč izstopi. Tudi on ve, da stvar ne bo izpodletela. Po-zdravlja se s poznanci, rokuje. Potem pristopi k lokomotivi. Obratovodja tov. Fric mu na-vdušen razlaga: »Ej, koliko po-guma je bilo treba, da so dečki napravili vse, kakor vidite pred sabo. Nismo imeli izdelovalnih načrtov, vse smo delali in ukre-pali, kakor je kazalo delo. Toda stvar samo smo do podrobnosti

natančno premislili. Tudi ter-min, do kdaj naj bi bila gotova. Tesno je šlo, skoro bi nas delo ukanilo, a nas ni. Če bi prvi maj ne bil to, kar nam zares pomeni, bi danes še ne bila go-tova.«

Tovariš predsednik mu zado-voljno pritrjuje. Sam ve, da je zares tako.

Rudniški ravnatelj tov. Cviki odpre slovesnost. Obraz mu žari, predobro ve, kako silno važ-na je pridobitev. Najprej čes-tita celotnemu kolektivu k Prve-mu maju. Potem preide na ve-liko delo, ki ga je opravila skupina, ki je v najtežjih oko-liščinah brez načrtov in izku-stev zgradila stroj, novo elek-trično troley-lokomotivo, ki stoji pred njimi. Poudarja velik po-men tega dejanja, čestita lju-dem. »Zatrdno vem, da ste to zmogli le z neizrekljivo voljo, vnmemo in sposobnostjo, pred-vsem pa z ljubeznijo do stvari same.« Ves ponosen je tudi on sam, ko sega v roke in čestita najbolj zaslužnim možem, ini-ciatorju Fricu, Kolarju in Ve-zovišku in vsem onim, ki so no-sili levi delez tega ogromnega dela. Šramelj, Kadivnik, Pečnik, Grlic, Avsenak, Strnad — in še drugi so bili, ki so zastavili vse sile, da je zamisel postala resnica. Ravnatelj popisuje ve-

lik gospodarski pomen oprav-ljenega dela. »Podjetju ste ustvarili prihranek, ki je nedo-povedljivo važen in ga bo ves kolektiv čutil kot olajšavo.«

Delovodja tov. Vezovišek, sto-ječ ob lokomotivi, čisto prita-jeno medtem pripoveduje:

»Saj nisi mogel več izhajati s starimi parnimi lokomotivami. In če bi jih hotel generalno po-praviti, joj —! polovico podjet-ja bi zapravili. Stokrat prav, da smo ukrenili tako, kakor smo.«

Obraz mu žari od zadovolj-stva, ko gleda pred seboj stroj, ki ga je rešil marsikaterih te-gob. Pri tem ocenjuje tudi za-sluge drugih: »Železniki Jese-nice je treba priznati, kar ji gre. Z velikim razumevanjem nam je izredno naglo dobavila vso težko pločevino, in to je mnogo!«

Toda že je utihnil. Govor predsednika okrajnega ljudske-ga odbora tov. Zupančiča je za-jeel navzoče. Toplo čestita k Prazniku dela in se z iskrenimi besedami obrača na vse, ki so s svojo iznajdljivostjo, vnmemo in odlično voljo prispevali k temu velikemu dogodku in dali kolektivu dragoceno vozilo. Ta-ko se najlepše in najboljše do-prinaša k hitremu razvoju so-cializma. Nedvomno so ti tova-riši pravi, resnični junaki dela,

ki bodo ostali zapisani v zgo-dovini podjetja, kot ljudje vi-soke delavske zavesti, saj so s skrajnimi napori svojih sil in znanja v rekordnem času ustva-rili stroj, za katerega smo bili doslej v celoti zavisni od tui-je. To dejanje ni iznenadilo samo okraj, ampak vso javnost, ne razveseljuje samo domačega kolektiva, marveč vso delovno ljudstvo naše ožje in širše do-movine. Tega velikega dokaza ustvarjalnosti se vesele tudi kmetje, saj tudi kmet vsak dan bolj čuti, kako je tudi njegov napredek odvisen od naporov delavcev, povezan s prospeva-njem rudnikov in tovarn, tudi on se zaveda, da morejo biti objekti, ki jih potrebuje kmet, uspešno zgrajeni samo s pri-spevki, ki pritekajo iz industri-je in to v ogromni večini iz nje. Danes se čuti kmet bolj kot kdaj koli, kako potrebno je skupno delo delovnega ljudstva. Ker le tako delo vede k resnič-nemu napredku, ki ga država nujno želi in potrebuje.

Resda — pravi tov. predse-dnik — se tudi rudarji nahajajo trenutno v težavah, toda tem večji je ta uspeh in pomembnej-ši prav v teh dneh, ker govori in izpričuje, da so v kolektivu ljudje, ki trdno verujejo v zma-golo dela in v ogromne dobrine,

ki jih prinaša samo ono. Prav današnji primer zgovorno do-poveduje, da uspehi zavise od nas samih, od naših lastnih moči. In prav današnji uspeh je eno izmed mnogih poroštev, da je naša pot v socializem pravi-lna, da je znanilka našega boljšega življenja.

Predsednik delavskega sveta tov. Tacar čestita k Prazniku dela celotnemu kolektivu in iskreno pozdravlja ogromen uspeh kolektiva strojnega obra-ta. Zatrjuje, kako resnično je ponosen na graditelje ves ko-lektiv. Razdelil je nagrade, ki naj bodo skromen dokaz hva-ležnosti uprave rudnika, pa tudi celotnega kolektiva in sleher-nega rudarja. Možje pristopajo. Skromni so, kakor je njihovo delo veliko. Toda njihov krasen izdelek stoji pred njimi, stoji pred množico, ki jih obdaja.

Obratovodja tov. Fric komaj utegne, da izreče zahvalo. K lo-komotivi priteška staro in mla-do.

Sirena! Sunkoma šinejo ne-kajkrat njeni glasovi po dolini, njen zvok se lovi med griči, ob-raščeniimi s prvim pomladnim zelenjem. Vsi radostni so ti zvoki, zvene v visokem, zmagoslavnem veselju.

Ljudje obsujejo voziček, ki je (Nadaljevanje na 4. strani)

Zaščitimo naše otroke pred davico in kozami

Letos bomo cepili proti kozam in davici istočasno — V Krškem okraju se prične zaščitno cepljenje po 18. maju

DAVICA

Davica je kužna bolezen, ki jo povzroča drobna klica — bacil. Bolezenske klice davice razširja bolnik za časa bolezni in navadno še nekaj časa po okrevanju. Davice prenaša tudi navidezno zdrav človek, ki niti ne ve, kdaj je zbolel oziroma prebolel bolezen. Ti in drugi razširja bolezen potom drobnih kapljic, ki jih razširjajo v svojo okolico s kašljanjem, kihanjem in govorjenjem.

Ko se bacil davice naseli v našem telesu (nos, mandeljnik, koža) začne odmirati nežna sluznica. Bolnik dobi vročino, sivobele obloge na mandeljnih in čisto otečeno žlezo pod spodnjo čeljustjo. Bolnik je močno prizadet. Največja nevarnost bacila pa je, da izloča posebno hude srupe, ki oškodujejo predvsem srce, krvni obtok, jetra in živčevje. Okvare na srčni mišici po davičnem toksinu so čisto trajne. Ali imamo sredstva, da zaščitimo naše otroke? Seveda jih imamo! In kakšna so ta sredstva? Ta sredstva so v zaščitnem cepljenju proti davici.

Vsa zaščitna sredstva imajo v sebi nekaj skupnega. Pri cepljenju namreč vnesemo v telo cepilca na umeten način oslabiljene klice, ali pa njih snovi — kar izzove v telesu stvarjanje obrambnih sil proti določeni bolezni. In če bolezen slučajno pride, jo cepilno telo dočaka pripravljeno: v sebi ima odporne snovi ali »protisnovi« kot jim pravimo. Če cepljen otrok zboli za davico, poteka bolezen v mili obliki in se nam ni bati smrtnega primera, ki bi zelo verjetno nastal, če otrok ne bi bil cepljen.

Cepljenje — Največji dogodek v družini ima včasih nekaj skrivnostnega na sebi, morada bi kdo rekel brutalnega, a vseeno nekaj lepega. Vedno čujemo polno vprašanj in nejasnih pogovorov, kot na primer: ali naj dam otroka cepiti ali ne? Ali ne bo bolelo? Ali bo kaj pomagalo? Kaj, ko ga ne bi dali cepiti in slično. Na vsa ta in slična vprašanja lahko mi zdravniki odgovorimo, da naši ljudje še vse premalo vedo o bistvu cepljenja in o koristih, ki jo dosežemo s cepljenjem. Danes vemo — da odkar obstoji uredba obveznega cepljenja proti davici se je znižalo število obolenj in smrtnih primerov na tri četrtine. S cepljenjem

najem na preprost in ne nevaren način napravimo otroka odpornega bodisi proti davici ali kozam. Po cepljenju tvori telo v nekaj tednih učinkovito obrambno sredstvo proti tej bolezni, da otrok kljub okužitvi ne oboli, ali pa le v prav lahki obliki.

Najmanj odporni so proti davici otroci v predšolski in šolski dobi. Cepimo jih dvakrat (drugo cepljenje se vrši 4 tedne po prvem). Cepljenje ne povzroči posebnih pojavov (edino včasih dobi otrok malo vročine, otrok se nekoliko slabše počuti in na mestu, kamor smo vbrizgali cepivo ga nekoliko boli in otečje, ki pa z obkladki hitro izgine. Včasih otrok malo bruha). Potlačimo vas še enkrat, da neka hladnih obkladkov, malo piramidona in zanimiva povestica kmalu pomiri našega »bolnika«. Vse to ni nič v primeri z okvarami, ki bi jih obolenje davice povzročilo na našem otroku, če bi zbolel za davico.

In zaščitno cepljenje proti kozam? Kozje so pri nas, odkar smo izvedli sistematsko cepljenje proti kozam, povsem izginile. Ta metoda si je pri nas najbolj utrla pot in zmaga. Kako cepimo? Otroke, ki jih zdravnik odbere za cepljenje cepimo na desni nadlaket ob rami. Po cepljenju pustimo, da se koža posuši in da se »kože primejo«. Na mestu cepljenja koža nato nekoliko porde in oteče, peti dan se napravi moten mehurček. Tretji teden pa krasta odpade.

Pri cepljenju kozj je potrebno previdnosti, da otrok kozo ne prenese na obolela mesta kože, oči, spolovil itd. Kako pa cepilnega otroka negujemo? Važno je, da ima čisto, oprano in zlikano srajčko. Od 6. dne po cepljenju ga ne smemo kopati. Da se otrok ne praska, mu naredimo manšete iz lepene ke in mu damo roke vanje.

Katere otroke ne bomo cepili? Od cepljenja bodo oproščeni otroci, ki so akutno bolni, močno oslabei, slabokrvni in težje rahitični, dalje otroci, ki bolehalo za božjastjo, naduho, očesnimi boleznimi, vnetjem ledvic, vnetjem srednjega ušesa in očesnih veznice.

Katere otroke bomo cepili? Letos bodo cepljeni vsi otroci (2 injekciji), rojeni lanske leto, dalje otroci v drugem letu starosti, ki prvo leto še niso bili cepljeni ali vsaj ne popolnoma.

Nadalje otroci v prvem šolskem letu, ki do sedaj še niso bili cepljeni proti davici. Lahko se na željo prvič cepijo tudi vsi drugi predšolski otroci, ki doslej še niso bili cepljeni. Ponovno cepljeni pa morajo biti proti davici (1 injekcija) vsi otroci v drugem letu, če so bili cepljeni v prvem letu, ter vsi otroci, ki so začeli hoditi v šolo lanske leto, pa so bili popolnoma cepljeni že prej. Cepljenje je obvezno in se morajo dati cepiti vsi otroci navedenih letnikov, če so dobili pozive ali ne. Če kdo iz neopravičenih razlogov ne bo pripeljal otroka, bo kaznovan po Zakonu za zatiranje in preprečevanje nalezljivih bolezni. Za zgoraj našeta obolenja pa oprosti edino zdravnik-cepitelj.

Starši, katerih otroci bolehalo ali so v dvomu glede zdravja svojih otrok in morajo biti cepljeni, naj do začetka cepljenja poskrbe za zdravniški pregled in pristojnih otroških dispanzerjih in otroških posvetovalnicah, da bo tako lažje in hitreje zdravniku-cepitelju.

S skupnim sodelovanjem — staršev, vzgojnikov, zdravstvenih in drugih ljudskih oblasti se bomo za velik cilj — zdrav rod. Naj ne bo nobenega, ki bi cepljenje opustil. Zdravje je naše največje bogastvo in porok za boljšo in lepšo bodočnost našega naroda.

(Dr. Mirko Kristofič)

UROJ Senovo se dobro razvija

Nekaj časa se organizacija rezervnih oficirjev na Senovem zares ni mogla razviti in je nezadržljivo hromila vse njeno življenje. Začetkom tekočega leta pa se je obrnilo na bolje. Na običnem zboru so bile sprejete naloge in se je odbor zavzel z vsilo, da bo uresničitev teh nalog zagotovljeno. Kot glavna so v to delo zajeta predavanja za strokovni napredek članov, kakor na primer spoznavanje raznih vrst orožja ter posebno domače in tujih armad. Mnogo bo pripomoglo k uspešnemu delu organizacije nedvomno dejstvo, da je bila večina članov udeležena v narodnoosvobodilni borbi, ker bodo ti člani vse lažje sprejemali znanje, obenem pa ga bodo mogli tolmачiti tudi mlajšim članom. Tudi teh je namreč precejšnje število.

Kot začetek dela je UROJ Senovo izvedel poučni izlet, to je obisk vojnega letalstva v bližini letališča garnizonu. S tem je društvo praktično združilo nedeljski izlet s teoretičnim predavanjem in praktičnim ogledom, od česar so imeli člani-udeleženci resnične koristi. Takoj zatem se je organizacija odločila, da bo takih obiskov napravila v bodoče še več, in to po posameznih vrstah orožja, obenem pa organizirala poučna predavanja, kar bo, združeno, najlepše uresničilo izvedbo programa dela, ki si ga je UROJ na Senovem zastavil za to leto.

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE »POTROŠNJE« KRŠKO

Vodoravno: 1. ata, 4. krt, 7. rabat, 10. svila, 14. kreton, 20. grad, 21. anonimna, 22. inventura, 24. ne, 25. Knop, 26. ažur, 28. om, 29. pada, 31. mn., 32. džem, 33. edicija, 35. ijk, 36. pasiven, 38. krije, 39. kos, 41. tc, 42. aman, 43. tlačanka, 44. sak, 46. sp, 48. tolp, 50. tein, 52. kot, 53. okna, 54. ks, 55. poroka, 61. kos, 64. so, 65. op, 67. Trg podj. Potrošnja Krško, 72. ena, 73. span, 74. aj, 75. te, 76. klient, 77. rabati, 79. balet, 81. tod, 82. or, 83. om, 84. et, 85. še, 87. navit, 89. nor, 91. en, 93. ni, 94. reglster, 95. Milan, 96. re, 97. bo, 98. ant, 99. bas.

Navpično: 1. ara, 2. tank, 3. abonma, 4. kredit, 5. ra, 6. TDP, 8. anonsa, 9. tip, 10. snažen, 11. važen, 12. lir, 13. an, 14. kemija, 15. rn, 16. Etni, 17. tu, 18. orjak, 19. na, 20. gnoj, 23. vodič, 27. um, 29. pisat, 30. akcept, 32. dva, 33. era, 34. cen, 37. imena, 38. kl, 40. os, 45. koks, 46. STO, 47. pekarna, 49. lo, 51. in, 55. post, 56. odpis, 57. rja, 58. opna, 59. ko, 60. atabar, 61. ko, 62. ošeti, 63. snet, 64. sklon, 65. okno, 66. potreba, 67. termin, 68. gaber, 69. rjav, 70. akt, 71. še, 78. ete, 80. lim, 83. ona, 86. es, 87. ne, 88. na, 90. re, 92. nos.

Od 53 poslanih križank je bilo pravilno rešenih 37.

Prvo nagrado 1 par letnih sandal bo dobila tov. Majda Blažević, učiteljica iz Artič, drugo nagrado 5 kg sladkorja tov. Marija Skoklič, Stara vas, tretjo nagrado 20 kg moke tov. Dora Mesensel, učiteljica, Krško, četrto nagrado 1 par nogavic tov. Anica Kočevar, upravna pošta, Krško, peto nagrado športno čepico tov. Franc Štrubelj, Krško.

Mali oglasi

OPOZORILO

Vsi tisti, ki so kupili dvokolesa od Žižek Rudija iz Krškega, naj se javijo na oddelku za notranje zadeve, Krško.

OBJAVA

Prosilcem za razne prispevke in podpore sporočamo, da njihovim željam ne moremo ugoditi, ker nimamo na razpolago fondov za te svrhe. Na slične prošnje v bodoče ne bomo odgovarjali.

Transportno podjetje »Prevoz« Krško

SEJMI

v okraju Krško

16. maja se bo vršil sejem na Studencu, 23. maja pa v Pod-sredi.

v okraju Samobor

V Samoboru se vrše sejmi vsako soboto, letni sejem pa se bo vršil dne 22. maja.

V Budinjku, občina Poglek se vrše mesečni sejmi vsak ponedeljek, letni sejem pa se bo vršil v ponedeljek dne 18. maja.

KINO

KINO BREŽICE

15., 16., 17. in 18. maja senzacionalni fantastični film v naravnih barvah »Propast sveta«.

19., 20. in 21. maja premiera ameriškega filma »Smrt trgovskega potnika«.

22., 23., 24. in 25. maja premiera prvega japonskega filma »Rasamono«.

KINO SEVNICA

16. in 17. maja ameriški film »Bojevit O'Flynn«.

Pepče

pripoveduje...

S Kunigundico sva se neizrečeno veselila in komaj pričakovala 10. maj, da odrineva na Lisco in preživiva dan v planinskem rajanju. Planinsko društvo je hotelo planince presenetiti, zato je izven sporeda pripravilo smučarske tekme. Naravnost krasen je bil užitek opazovati udeležence tega neprilakovanega smučanja. Senzacija dneva sta vsekakor tvorila tovariša v kratkih hlačah, prvi iz Sevnice, drugi iz Krškega, ki sta s svojimi golimi »bedresli« v zasneženi pokrajini simbolizirala »vroče poletje«. Splošno pozornost so vzbujale tudi naše brhke planinke s krasnimi sandali vseh barv in oblik. Upam pa, da ta neprosto-voljna in izredna smučarija ni pri izletnikih pustila nikakih posledic.

V našem okraju živi človek, ki je predsednik kmetijske zadruge, obrtnik, upokojenec, invalid in posestnik. Po oceni ima sledeče dohodke: od obrti 30 do 35.000 din mesečno, kot upokojenec 8000 din mesečno, kot invalid okrog 2500 din mesečno, poleg tega je v trgovini nameščena tudi njegova žena, ki prejema mesečno od 6 do 7000 dinarjev nagrade za prodani kruh. Imenovani ima samo dve stanovanjski hiši, lepo malo posestvece z lepim vinogradom, a brez otrok.

Kmetijska zadruga je lani organizirala gospodinjstvi tečaj, ki ga je obiskovalo 25 deklet. Letos je kot protiuslugo tovariš predsednik pozval vsa ta dekleta, naj pridejo kopat v njegov vinograd — toda žal, odzvala se je samo ena.

Izgleda, da je ta predsednik v zelo velikih denarnih stiskah, ker je na zadnji seji predlagal, da se cena peki kruha zviša od dosedanjih 5 na 7 dinarjev po kilogramu.

Cenjene bralce in bralke prosim, da razmislijo o tem problemu in mi sporoče svoja mnenja glede dviga cene pri peki kruha, da bom v slučaju, da je ta res potrebna, interveniral pri merodajnih ustanovah, da se mu cena zviša.

Zahvala

Ob tragični smrti našega sina, brata moža, očeta in zeta Rožman Ivana

se zahvaljujemo vsem, ki so ga tako častno sprejeli na njegov zadnji počitek. Prav posebno se zahvaljujemo Gasilskemu društvu v Dečnem selu, posebno še njegovemu tajniku tov. Omerzo Jožetu, ki si je mnogo prizadeval, da je bil Ivanov pogreb tako časten. Nadalje se zahvaljujemo Kmetijski zadrugi v Artičah, posebej se njenemu poslovođi tov. Blažević Marjanu, Gasilskemu društvu v Brežicah-okolici, Zvezli borcem v Brežicah-okolici, godbi na pihala iz Kapel in vsem, ki so kakorkoli prispevali in ga sprejeli ob njegovem zadnjem slovesu.

Družine Rožman, Matjašič in ostalo sorodstvo.

Ze zadnjič so mi Blančanke s svojim pismom nakopale jezo in tihi teden z mojo Kunigundico, Danes so me s svojim pismom spet ošvrknile. Pišejo mi pa: »Dragi Pepček! Vemo, da si že v letih, da nosiš očala in ho-diš s sklonjeno glavo, zato ti blagohotno oprostimo, da nisi opazil na dan 1. maja na Blanci zastave, ki je visela še dokaj višje kot je običnska hiša na mlaju, v pozdrav vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije.«

»Za vse užaljene Blančane in še posebno Blančanke hvaležna...«

Ne razumem kako morajo Blančani in Blančanke trditi, da sem star, ko se pa nahajam vendar v najlepših moških letih, saj menda očala niso znak starosti in da celo izdam svojo skrivnost, ker namreč nosim očala zato, da bolj učeno izgledam. Zastava na poslopju občinskega odbora res ni visela, ravno tisti dan, ko sem se peljal mimo Blance, sem imel na vratu velik tur, tako da nisem mogel pogledati kvišku in razumljivo, da zastave tudi nisem videl, ki je visela na tako visokem mlaju. Zato vas prosim, da mi to oprostite, a drugič bom že bolje pogledal, ne samo po tleh, ampak tudi po zraku.

V 9. številki našega lista z dne 7. marca t. l. sem vam povedal, da je v Sevnici neki inženir prodal za 54.000 dinarjev par konj, voz, opremo in hlapec ter, da je srečni kupec že drugi dan prodal naprej za 55.000 dinarjev samo konja.

Ker se je eden (akoravno jih je več) od tovarišev inženirjev v Sevnici vsled tega čutil užaljen in pravi, da sem se zlagal. Vam bom, dragi bralci, zaradi tega in v tej zadevi povedal, kaj je na stvari. Sicer sem pričal, da ste me zastopili tako, da gre pri tej kupčiji predvsem za to, da so bili konji, oprema in drugo preizkušeno oocenjeni. Če ste me pa vsi tako razumeli kot tovariš inženir in kakor so novinarji zapisali, bi izgledalo, kot da je bil hlapec tudi resnično prodan, kar se pa ni zgodilo, saj je to vendar v današnji družbeni ureditvi nemogoče. Po njegovih trditvah in trditvah hlapca, točneje delavca, se je le razpravljalo o tem, da bi šel s konji, vozom in opremo iz državnega gospodarstva k novemu privatnemu gospodarju in si tam kot hlapec služil kruh. Vendar iz tega ni bilo nič, zaradi tega, ker se hlapec in kupec med seboj nista sporazumela.

Prav tako tudi ne drži, da so bili kupljeni konji za 55.000 din, a ne za 54.000 din takoj preprodani, ker pravi tov. inženir kakor tudi kupec, da jih je le posodil z vozom vred nekemu tovarišu L. M. iz Krakovega, da se pri njem malo popravi.

Vas pozdravlja

Pepče

Mešani pevski zbor »Svoboda« v Sevnici.

Z novo električno trolley-lokomotivo

(Nadaljevanje s 3. strani) priklapljen lokomotivi. Godbeniki vstopajo naglo, hrupno. Voz je na mah poln. Neizogibna mladina! Med nogami rijejo odraslim, samo za to, da bi za nobeno ceno ne zaostali. Živ-zav!

Medtem vstopijo gostje na lokomotivo.

»Čakajte!« zbada nekdo otroke v vagončku. »Nazaj boste potiskali lokomotivo od elektrarne v Brestanici pa vse do Senovega. Boste, pa čeprav ste bosi.«

»Kako?« ga gledajo razposajenci. »Ali mislite, da nazaj ne bo zmogla?«

»Ne bo? Zato, ker je navkreber, mislite?«

Naenkrat niso več vedeli, kje se jenja resnica, kje začne šala. »Težko!« se resni možakar. »Bržkone bo tako. Lokomotivo napraviti, otroci moji, ni lahka stvar! Dozdaj se v naši državi s tem še nismo ukvarjali.«

»Le ne prerokuj, Franc!« ga je ustavil nekdo. Bil je iz delavnice, pa se je obnesel za svoje. »Kar smo izdelali pri nas, doslej še niso metali v smeti. Pa bo tako tudi tokrat.«

»Bo?«

Toda ni še izgovoril, vagonček se je stresel. Potrkavamo za glavami.

»Si videl?« se izprsi oni iz

delavnice. Oči mu dražeče zro v možakarja, ki je maloprej ugovarjal.

»No, videti bomo, kaj bo nazaj,« se izmotava. »Navzdol se še buča kotali sama... Nazaj, nazaj!...«

Toda takrat se mu upro celo otroci.

»Ali niste videli, s kakšno silo je potegnila? Pa da bi ne zmogla nazaj? He, pa kako bo vlekla!«

Mož se smeji pod mustačami. Mladina spozna, da jo vleče.

Toda že drsimo mimo delavnice, mladina, ki ni mogla v vagonček, teče za nami. Mnogi maha, maha... Obrazi se svetijo in govore, da iz zadovoljstva.

Smuknemo preko ceste. Začutimo močan poteg, spet se zazibljemo. Tesen prostor je poln silnega zvoka. Godba igra, razpoloženje naglo raste.

»Živel prvi maj!«

»Živeli naši strokovnjaki!«

»Živeli!«

»Živela naša prva lokomotiva!«

Smech, odlična volja.

Lokomotiva pa drsi tiho, brez hrupa. Pantograf neslišno smuka ob svetli, bakreni žici, ki ji jemlje silo, katero kroti vozač z roko na ročici.

Zelene lehe ozimline beže mi-

mo nas, onstran njih se beli cesta, ki je danes čudovito živa. Ljudstvo se ustavlja, zaslanja oči in se čudi naši slavljenici, ki se tako veselo blesti v soncu in se okrašena lagodno podi čez polja. Občudujejo jo, vsakdo je ponosen nanjo. Prvi maj dobiva z njo na vrednosti. Naši ljudje so, ki so jo zgradili, naše glave so jo zamislile, naše roke izvedle ob preskromnih pripomočkih. Živel delo, naše delo!

Zopet lahen ovinek.

»Pravijo, da je razstoj osov in nekoliko preobilen,« meni nekdo.

»Beži no!« ga pobije drug za hrbtom. »Le prislunhi! Niti malo ti ne riblje ob tračnice, ha? Odlična je!«

Brzimo!

»Misliš, da je to vse, kar ona zmore?« se košati drugi. »Navzdol je ne izpusti vozač. Boš videl, ko se bomo vračali. Telefonski drogovci se ti bodo zdeli kako plot, tako bomo brzeli.«

Brzi!

Mlado bruhne v smeh. Toda to je skoro smeh ponosa. Ne mnogo manj kakor plot.

Mustačar pa se spet smeji: »Da, da kakor plot! In kilometrski kamni bodo kakor škarp! To bo brzinal.«

Prešeren smeh, židana volja.

Bližamo se cilju. Po cesti nas nemirno spremljajo kolesarji in avtomobili.

Godba intonira Pesem o svo-

bodi, Nobena bi zlepa ne bila tako primerna. Z vsa silovitostjo nas spomni, s kakšno gorečnostjo smo pričakovali svobode, samostojnosti in popolne sprostite. Že tedaj smo vedeli, da pride za njo delo, toda vendarle delo zase. Stvaritev senovske delavnice — nova električna trolley-lokomotiva pa je sijajen dokaz visoke delavske zavesti in globokega razumevanja za naše potrebe, za potrebe kolektiva — skupnosti.

In zdli se, kakor bi pomen te pesmi v hipu razumeli vsi. Prešeren izraz na licih se v hipu preljuje v ponosno resnost. Vendar le za trenutek. Za premisljanje pač zdaj ni časa.

Sunkoma se ustavimo. V zvoke godbe se preljuje drugi akord, tudi zunaj je čakala godba. Mnogi ljudje v hipu obsuje lokomotivo. Smo na končni postaji.

»Živel prvi maj!« kipi iz prsi. »Čestitamo! Odlično je prestala preizkušnjo!«

Roke se stiskajo, oči žarijo, razpoloženje sega v višek.

»Kako je krasna!«

»Kakor bi pravkar prišla iz tovarne!«

»Saj je, toda iz naše!«

»Ej, zares ste tiči, zares!«

»Nismo verjeli — Mislili smo, da se boste enkrat uredili, je nekdo nerad priznal.

»Toda nazaj proti Senovemu?« je planila spet šala.

Prijela pa se ni nikogar več.

Dvoma ni bilo več, razbilni se je v čudovitem navdušenju, ki je zajelo vse naokrog. Roke so se iztezale proti lokomotivi, jo otipavale, kakor bi oči ne verjele, kaj vse zmore trud in prizadevanje domačih ljudi. Kako lepa je! Kako solidno je izdelana do vseh potankosti!

»In močna, močna!« udari vmes gromki glas. »Štirideset vozičkov ti bo vlekla proti Senovemu kakor nič!«

Nekdo se čudi, večina pritrjuje. Saj je tudi prej marsikdo dvomil, zdaj pa je lokomotiva tu, evo je!

Fotograf naravnava aparat, skupine se mu nastavljajo na vse načine: pred lokomotivo, ob njej. Zdaj ležejo že nanjo, vsak želi drugačen spomin na ta dan. Zares, pridejo časi, ko bo spominke na ta trenutek tako važne. Vzbujal bo v prsih bodočih pokolenj dokaz silne ustvarjalne volje, zmognosti in radosti do dela v našem človeku. In še o nečem bo govoril: o neverjetnem razumevanju naših ljudi in njihovem hotenju, da za vsako ceno dajo lastnemu podjetju ono prepotrebno, za kar ga hoče z nairazličnejšimi nameni prikrasiti tujina.

Nova električna trolley-lokomotiva se blešči v soncu prvomajskega dne. V senc pod dvijimi kostanj, ki poganjajo prve bujne cvetove, vre kakor v čebelnem panju. Stog glav snuje stotine misli, toda vse, skoro

vse se sučejo okoli stroja, h kateremu jim neprestano uhajajo pogledi. Vrste se zdravice. Vse so namenjene delu, vse slavijo voljo, neizrekljivo marljivost, iznajdljivost in odločnost skromnih ljudi, ki so ustvarili veliko, toliko, da so si v srch kolektiva zgradili spomenik, ki bo postal vodnik vsem in vsakomur, ki bo kazal bodočim, kako so ravnali za svoj kolektiv najboljši ljudje.

In ob takem razpoloženju se rada približa misel na idejo in njen osnutek. Čisto tesno se nam primakne trenutek, ko je vstala v glavi obratovodje tov. Frica velika in drzna misel: »Lokomotivo bomo izdelali doma!« Potem pa je misel zorela: Kolar, Vezovišek sta jo blizala resnici... In kakor bi se to godilo prav zdaj, čujem glas tov. Kadivnika, ki ves razvnet zagotavlja upravni odbor: »Ne bomo trošili silnih milijonov za tuje blago. zares ne, lokomotivo bomo izdelali sami!« Kako ponosno to zveni! Priprši oči in pred tabo se vrste imena: Srnelj, Kadivnik, Pečnik, Grlic, Avenak, Strnad — In še in še so, ki so zastavili vse svoje sile, da bi zamisel postala resnica.

»Tovariši — junaki dela! Lokomotiva, vaš izdelek in krona vašega truda se vam smeji v majskem soncu! Tovariši — junaki dela, kolektiv vam kliče: Hvala vam!«